

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/200/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811202021
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3811202021.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Gabriely Janákovkej v právnej veci navrhovateľky O. P., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom V. V., U. č. XX, právne zastúpená U. B. F., R. so sídlom v V. V., F. č. XX proti odporcom 1/ Y. A. P., bytom F. O. X., S. č. XX, 2/ G. P., bytom K. O. V., L. č. X, X. P., V. I. XX, o určenie výživného, eventuálne o zvýšenie výživného, na odvolanie odporcu 1/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. decembra 2011, č.k. 7C/21/2011-385 jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa odporcu 1/, **p o t v r d**
z u j e .

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcov 1/, 2/ platiť výživné určené rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 6P/11/2010-26 zo dňa 05.08.2010 sumou 30 % životného minima k rukám navrhovateľky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 14.02.2011 do 31.08.2011. Tým dochádza k zmene výrokovej časti citovaného rozsudku v časti o mieste plnenia a o dobe splatnosti. V prevyšujúcej časti návrh o určenie výživného zamietol. Zároveň súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 6P/11/2010-26 zo dňa 05.08.2010 tak, že vyživovaciu povinnosť odporcu 1/ s účinnosťou od 01.10.2011 zvýšil zo sumy 26,- eur na 75,- eur, ktoré výživné je povinný platiť mesačne vždy vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky. Na zaplatenie zameškaného výživného za obdobie od 01.09.2011 do 30.11.2011 vo výške 147,- eur súd povolil odporcovi 1/ splátky po 20,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť navrhovateľke spolu s bežným výživným počnúc marcom 2012 pod stratou výhody splátok v prípade vynechania jednej splátky. Zároveň zmenil citovaný rozsudok tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť odporkyni 2/ zo sumy 26,- eur na 75,- eur, ktoré výživné je povinná platiť mesačne vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky. Na zaplatenie zameškaného výživného za čas od 01.09.2011 do 30.11.2011 vo výške 147,- eur, súd povolil odporkyni 2/ splátky po 20,- eur mesačne, ktoré je povinná poukazovať navrhovateľke spolu s bežným výživným počnúc marcom 2012 pod stratou výhody splátok v prípade vynechania jednej splátky. V prevyšujúcej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol. Účastníci konania nie sú povinní zaplatiť trovy konania štátu a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, kedy z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti odporcov 1/, 2/ rozhodované rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.08.2010, na základe ktorého bola navrhovateľka ako maloleté dieťa zverená do pestúnskej

starostlivosti M. F. s tým, že odporcovia 1/, 2/ boli zviazaní platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. výživné. Dňa XX.XX.XXXX dosiahla navrhovateľka vek plnoletosti, v dôsledku ktorej skutočnosti zanikla pestúnska starostlivosť v návaznosti na § 52a Zákona o rodine. V čase zániku pestúnskej starostlivosti, t.j. ku dňu XX.XX.XXXX sa navrhovateľka štúdiom na Strednej odbornej škole D. R. F. P. pripravovala na svoje budúce zamestnanie, preto nenadobudla schopnosť sama sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov k nej trvala. Na základe jej žiadosti jej riaditeľ školy od 18.04.2011 prerušil štúdiom s tým, že v školskom roku 2011/2012 bola rozhodnutím riaditeľa školy prijatá na štúdiom na Strednú odbornú školu V. V. do Y. ročníka. Od 18.04.2011 do 31.08.2011 ešte nezískala vzdelanie podľa zákona 245/2008 Z.z., pretože štúdiom mala prerušené. Preto súd posudzoval schopnosť dieťaťa sa samostatne živiť a pri posudzovaní súvislosti dospel súd k záveru, že v tomto časovom období nedošlo k výraznej zmene okolností, ktoré by boli predpokladom zmeny predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Predmetom konania nebol nárok na zrušenie vyživovacej povinnosti. Odporcovia v pôvodnom rozhodnutí boli zviazaní platiť výživné každý po 30 % zo sumy životného minima. Podmienky pre trvanie tejto minimálnej vyživovacej povinnosti boli splnené pre obdobie od 18.04.2011 do 31.08.2011, ale aj od podania návrhu, teda od 14.02.2011 do 17.04.2011, avšak s tou zmenou, že odporcovia 1/, 2/ sú povinní platiť toto výživné priamo k rukám navrhovateľky a so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci. Navrhovateľka mala v apríli až júni 2011 ojedinelý príjem, zároveň užívala byt v V. V., kde si zmluvné strany nájomné nedohodli a jej príjem v tomto období predstavoval zhruba 204,- eur + minimálne výživné od odporcov 1/, 2/, z týchto finančných prostriedkov bude navrhovateľka schopná hradiť svoje odôvodnené potreby a preto súd návrh o zvýšenie výživného za čas od 14.02.2011 do 31.08.2011 zamietol. Súd len rozhodol o zmene platobného miesta, to znamená, že odporcovia 1/, 2/ budú výživné platiť k rukám navrhovateľky. Keďže z vyjadrenia úradu práce vyplýva, že po 01.02.2011 odporca 1/ naďalej poukazoval minimálne výživné na ich účet a suma 223,48 eur, ktorú titulom minimálneho výživného zaplatil, mu bude vrátená k jeho rukám, odporkyňa 2/ žiadne plnenie neposkytla. Súd o zameškanom výživnom nerozhodol z dôvodu, že zmenil rozsudok tak, že výživné vo výške 30 % zo životného minima sú odporcovia 1/, 2/ povinní platiť každý z nich k rukám navrhovateľky, teda exekučným titulom zostáva stále rozsudok v sume 30 % zo životného minima. S účinnosťou od 01.09.2011 došlo na strane navrhovateľky k podstatnej zmene pomerov, kedy nebýva naďalej v pestúnskej rodine, pokračuje v absolvovaní vzdelávacieho procesu a navštevuje druhý ročník Strednej odbornej školy v V. V.. Ubytovanie, stravu si zabezpečuje sama. Nebolo preukázané, že by po XX.XX.XXXX si navrhovateľka popri štúdiu privyrábala výkonom príležitostnej práce. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a príspevkov okolo 60,- eur mesačne. Poberá rodinný prídavok vo výške 22,- eur a finančne jej pomáhajú so zabezpečením bývania iné osoby, ktoré však k nej vyživovaciu povinnosť nemajú. U odporcu 1/ súd vychádza z jeho peňažného denníka a výkazu obrátov od januára do septembra 2011, teda za 9 mesiacov, kde dosiahol príjem 4.530,03 eur, čo je v priemere 494,44 eur v hrubom. Do 30.04.2011 mal uzavretú nájomnú zmluvu s dohodnutým nájomným 540,- eur mesačne, ktoré riadne neplatil. Ďalej uzavrel podnájomnú zmluvu, kde si zmluvné strany dohodli odplatu za podnájom po 230,- eur mesačne. Odporca okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť nemá. Výdavky, ktoré z podnikania má, si musí korigovať tak, aby si plnil svoju základnú povinnosť rodiča. Dlhy, ktoré má, tiež nemôžu ísť na úkor plnenia vyživovacej povinnosti. S poukazom na potreby navrhovateľky, ktorá nebýva v domácnosti ani jedného z rodičov, nemá príjmy z výkonu práce, keďže sa štúdiom pripravuje na budúce zamestnanie, súd s účinnosťou od 01.09.2011 zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu 1/ zo sumy 26,- eur na 75,- eur. Súd vychádzal z toho, že pokiaľ platí mesačne podnájom odporcu 1/ vo výške 230,- eur, za elektriku 10,- eur, za užívanie izby 150,- eur, inkaso 50,- eur, tak jeho príjmy zo živnosti musia byť vyššie oproti údajom z dokladov, ktoré predložil. Súd preto považoval za primerané výživné vo výške 75,- eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Odporkyňa 2/ nevykonáva prácu v pracovno-právnom vzťahu. Poskytuje služby, na ktorú činnosť nemá príslušnými orgánmi oprávnenie. Nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a preto súd vychádzal zo zásady potenciality príjmov a zvýšil jej vyživovaciu povinnosť zo sumy 26,- eur na sumu 75,- eur mesačne. Odporkyňa 2/ je vyučená záhradníčka, ktorú prácu vykonávala naposledy v roku 1990. Súd dospel preto k záveru, že ak by odporkyňa 2/ požiadala o zaradenie do evidencie uchádzačov, je predpoklad, že by jej bolo ponúknuté miesto pomocnej sily do kuchyne, na ktorom by bola odmeňovaná sumou zodpovedajúcou minimálnej mzde. Z tohto príjmu by bola schopná pokryť náklady na svoje odôvodnené potreby a platiť aj zvýšené výživné navrhovateľke. V prevyšujúcej časti súd návrh o zvýšenie výživného ako neopodstatnený zamietol. Pri zvyšovaní výživného u odporcov 1/, 2/ súd prihliadol na to, že aj navrhovateľka má k dispozícii aj rodinné prídavky, ktoré sú tiež určené na úhradu jej odôvodnených potrieb. Na zaplatenie zameškaného výživného súd povolil odporcom 1/, 2/ splátky po 20,- eur s účinnosťou od marca 2012. S poukazom na § 18 O.s.p. účastníci nie sú povinní

platiť štátu trovy, ktoré spočívajú v zaplatenej odmene prekladateľa, teda tlmočné. Navrhovateľka si trovy neuplatnila, preto o ich náhrade súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie odporca 1/ a to proti výrokom, ktorým bol zaviazaný platiť výživné na navrhovateľku. Uviedol, že jeho celková finančná situácia mu v súčasnosti nedovoľuje prispievať na navrhovateľku žiadnym výživným. Súd poukazuje na to, že pri rozhodovaní o zmene a zvýšení výživného súd porovnáva pomery v čase skoršieho rozhodnutia aj v čase nového rozhodnutia. Musí však ísť o podstatnú zmenu pomerov. Súd podrobne prihliadal len na zmenu na strane navrhovateľky, avšak na jeho strane pomery súd neprehodnotil. Celková zlá ekonomická situácia v krajine spôsobila, že sa dostal do úplnej finančnej neschopnosti. Dôkazom toho sú dlhy na odvodoch voči Sociálnej poisťovni, voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni, dlh na nájmomnom. Súd si preštudoval peňažné denníky, v prípade, keby jeho výdavky prevyšovali príjmy častokrát musel to riešiť tým, že mu finančne vypomáhali priatelia a známi. Vzhľadom na zľú finančnú situáciu sa musel vzdať aj motorového vozidla, pretože jeho technický stav si vyžadoval opravu, na ktorú nemal finančné prostriedky. Súd mal tiež prihliadať aj na správanie a konanie samotnej navrhovateľky v minulosti, ktorá nemala záujem o štúdium a neplnila si riadne školskú dochádzku. Návrh podávala navrhovateľka účelovo, pretože mala za to, že štúdium na súčasnej škole neukončí a opäť dôjde k jej vylúčeniu. Žiadal preto, aby v konečnom dôsledku návrh na zvýšenie výživného v plnom rozsahu bol zamietnutý.

Navrhovateľka podala k odvolaniu písomné vyjadrenie, v rámci ktorého žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že súd v rámci vykonaného dokazovania správne posúdil potreby navrhovateľky, schopnosti a možnosti a majetkové pomery na strane odporcu 1/. Hodnotenie osoby navrhovateľky osobou, ktorá za posledných 19 rokov o ňu neprejavila žiaden záujem považuje v tomto prípade za absurdné, ba pohrdania hodné, pretože navrhovateľka mala príležitosť prvýkrát spoznať svojich rodičov až na pojednávaní v tomto konaní, kde bola konfrontovaná K. ich nezáujmom o jej osobu a potrebu prežiť. Samotné konanie o výživnom trvá viac ako 15 mesiacov, počas ktorých je navrhovateľka odkázaná na ich pomoc a to tretích osôb, ktoré nemajú voči nej vyživovaciu povinnosť. V prípade, ak má odporca 1/ záujem o informácie týkajúce sa jeho dcéry, má možnosť informovať sa o jej pokračovaní X. na F. D. X. F. O. X. H. X v V. V., kde práve ukončuje druhý ročník u triednej učiteľky.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bol odporca 1/ zaviazaný platiť výživné je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa správne porovnal pomery na strane navrhovateľky ako aj oboch jej rodičov v čase od poslednej úpravy o výživnom. Správne zmenil platobné miesto, kde má byť poukazované výživné s poukazom na dosiahnutie veku plnoletosti na strane navrhovateľky. Odporca 1/ si musí byť vedomý tej skutočnosti, že ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine hovorí o tom, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. V tomto prípade, bez ohľadu na jeho príjem, je povinný teda odporca 1/ platiť výživné na navrhovateľku do doby kým nie je schopná samostatne sa živiť, čo je prejednávany prípad.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil osobné, majetkové pomery na strane navrhovateľky v čase, kedy mala štúdium prerušené a čiastočne si privyrábala, ako aj v ďalšom období, kedy opakovane začala pokračovať v štúdiu na strednej škole.

Neobstojí tiež námietka zo strany odporcu 1/ v tom smere, že súd sa nezaoberal pomermi na jeho strane. Súd prvého stupňa dôkladne preskúmal jeho osobné, majetkové a zárobkové pomery. Zaoberal sa jeho príjmami, výdavkami na základe peňažných denníkov a potom následne správne uzatvoril, že je v schopnostiach a možnostiach platiť výživné zo strany odporcu 1/ v prospech navrhovateľky v čiastke 75,- eur mesačne za obdobie od 01.09.2011, to znamená od doby, kedy už navrhovateľka nemala možnosť si privyrábať popri štúdiu a je odkázaná výživou len sama na seba. Pokiaľ odporca 1/ nedosahuje v podnikaní príjmy, ktoré by zodpovedali aspoň minimálnej mzde, má možnosť ukončiť živnosť, zaevidovať sa na úrade práce a požiadať štát o dávky v hmotnej núdzi. Pokiaľ však tento v živnosti naďalej pokračuje, možno z tejto skutočnosti dovodiť, že má príjem, ktorý mu umožňuje platiť výživné, tak ako ho stanovil súd prvého stupňa, to znamená po 75,- eur mesačne a do doby, kým navrhovateľka neukončí štúdium na strednej škole, teda nebude schopná sa samostatne živiť.

Pokiaľ by odporca 1/ zistil, že navrhovateľka ukončila štúdium, prípadne opustila bezdôvodne štúdium na strednej škole, má možnosť požiadať o zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke. Za čas, kým však navrhovateľka riadne študuje, je povinný si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v takej výške ako ju správne stanovil súd prvého stupňa, pretože jeho vyživovacia povinnosť voči navrhovateľke má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami, ktoré odporca 1/ má.

Vo zvyšku ako bolo vyššie uvedené, odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Odvolací súd nezistil ani pochybenie na strane súdu prvého stupňa pri stanovení nedoplatku na zročnom výživnom, ako aj náhrade trov konania štátu a trov konania pred súdom prvého stupňa. Preto aj v tejto časti bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdené.

V časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti voči odporkyni 2/ odvolanie podané nebolo, a preto v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke v odvolacom konaní ich náhrada trov priznaná nebola, nakoľko navrhovateľka si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila a z obsahu spisu jej trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.